

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Bolesław
Nazwisko: Turwid
Miejsce urodzenia: Wilno
Data urodzenia: 15-12-1925
Imię ojca: Zygmunt
Imię matki: Katarzyna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku (Sr. 200/46) w sprawie karnej dotyczącej przynależności do V Brygady Wileńskiej Armii Krajowej - Oddział „Zagończyka”. Bolesław Turwid został tymczasowo aresztowany postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Sopocie z 20.07.1946. Został osadzony w więzieniu w Gdańsku. Aktem sporządzonym 10.08.1946 przez oficera śledczego WUPB w Gdańsku oskarżony o to, że: 1) „27.03.1946 wciągnięty został do V Brygady Wileńskiej majora »Łupaszki« przez dowódcę oddziału dywersyjnego »Zagończyka« i pełnił funkcję członka grupy dywersyjnej wyżej wymienionego oddziału, używając pseudonimu »Bolek«, tym samym usiłował przemocą usunąć ustanowione organa Władzy Zwierzchniej Narodu i przemocą zmienić Ustrój Demokratyczny Państwa Polskiego. Oskarżony pełniąc powierzoną mu funkcję, wspólnie z »Zagończykiem« sporządzał, rozpowszechniał i przechowywał ulotki nawołujące do popelnienia zbrodni i wyszydzające Ustrój Państwa Polskiego. Rozpowszechniał je równocześnie między żołnierzami WP i osobami postronnymi, tym samym oskarżony usiłował wyrządzić wielką szkodę Państwu Polskiemu”; 2) „Będąc członkiem patrolu dywersyjnego majora »Łupaszki«, którym dowodził »Zagończyk«, używał przemocy grożąc natychmiastowym użyciem broni” - wymieniono 4 akcje w Olsztynie, w których brał udział; 3) „Będąc członkiem grupy dywersyjnej »Zagończyka« od marca 1946 do chwili aresztowania, posiadał bez zezwolenia Władz pistolet, którego używał podczas akcji, po czym oddawał go »Zagończykowi« celem przechowywania”. Akt oskarżenia 16.08.1946 został zatwierdzony przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Gdańsku i skierowany do Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku do rozpatrzenia w trybie postępowania doraźnego. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku (Sr. 200/46) z 17.08.1946 Bolesław Turwid został skazany na karę łączną - dożywotnie więzienie, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przepadek całego mienia. Postanowieniem WSR w Gdańsku (Sr. 200/46) z 20.03.1947 objęty amnestią poprzez zmniejszenie wymiaru kary łącznej do 15 lat więzienia. Zmarł w więzieniu karno-śledczym w Gdańsku 02.03.1949.

IPN Gd 222/1.

<p>Materiały Sprawy Agenturalnej na Osobę krypt. „Ciało”/ „Dziadek” prowadzonej przez Wydz. I WUBP/WUds.BP w Krakowie w sprawie osób podejrzanych o działalność szpiegowską na rzecz wywiadu Wielkiej Brytanii. W materiałach znajduje się zawiadomienie wysłane 01.09.1954 do Naczelnika Wydz. I WUBP w Krakowie, że Bolesław Turwid, skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku z 17.08.1946 odbywał karę w więzieniu w Gdańsku. Pod pseud. „Bolek” został wymieniony wśród członków organizacji działającej w rejonie Gdańska. Zgodnie z jego zeznaniami (odpis zeznań z 18.07.1946), został zatrzymany pod zarzutem przynależności do dywersyjnej grupy „Łupaszki” w Gdańsku-Wrzeszczu 18.07.1946. W drugiej połowie marca 1946 w Sopocie nawiązał kontakt z dowódcą „Zagończykiem”. Miał rozkaz zorganizowania patrolu dywersyjnego. Od maja do lipca 1946 kolejni członkowie organizacji, zaczynając od „Zagończyka”, byli aresztowani. Na 19.07.1946 miał umówione spotkanie z „Inką”, która przyjechała do Gdańska na kontakt z „Łupaszka”. W nocy z 17 na 18.07.1946 został jednak aresztowany i odstawiony do WUBP w Gdańsku. Do akt dołączono odpis wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku (R. 200/46) z 17.08.1946, na mocy którego Bolesław Turwid został skazany na karę łączną - karę dożywotniego więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze z przepadkiem całego mienia. Na mocy postanowienia WSR w Gdańsku z 20.03.1947 wymiar kary wymierzonej wobec Bolesława Turwida został zmniejszony do 15 lat więzienia.</p>	<p>IPN Kr 010/8999 t. 4 (9157/II).</p>
<p>Charakterystyka nr 11, karty na czyn przestępczy i kwestionariusze osobowe członków organizacji V-ta Wileńska Brygada Armii Krajowej dowodzonej przez mjr'a pseud. „Łupaszko”/ „Łupaszka”. Dokumentację sporządzono w latach 1972-1985 w Wydz. „C” KW MO w Olsztynie. W aktach znajduje się kwestionariusz osobowy Bolesława Turwida pseud. „Bolek”, członka V Brygady Wileńskiej Łupaszki, grupy «Zagończyka» sporządzony 15.01.1979.</p>	<p>IPN Bi 065/21 (IPN 0522/21, 800/IV), IPN Bi 087/394 (IPN 0527/394, mkf 800/4).</p>
<p>Materiały administracyjne zawierające ankiety dotyczące osób, które skorzystały z amnestii w 1945 i 1947 roku. W materiałach znajduje się kwestionariusz osobowy Bolesława Turwida, który został objęty amnestią w 1947 roku - na podstawie orzeczenia Sądu Wojskowego zmniejszono karę z dożywocia na 15 lat więzienia (Sr. 200/46).</p>	<p>IPN Gd 0046/83/4 (130/3).</p>
<p>Akta Centralnego Zarządu Zakładów Karnych Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie zawierające „Listę osób zmarłych w więzieniach polskich w latach 1944-1956”. Bolesław Turwid figuruje na tej liście pod pozycją 8472, jako uwięziony 20.07.1946, zmarły 02.03.1954 w Gdańsku. W aktach podano błędną datę zgonu. Z akt sądowych wiemy, że zmarł 02.03.1949.</p>	<p>IPN BU 1820/4.</p>